

Pojilović

KRIŽEVAČKA ≡≡≡
IMOVNA OPĆINA
U SLOVU I BROJU

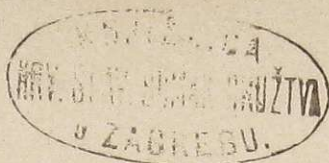
(SOCIJALNO-EKONOMSKA
≡≡≡ MONOGRAFIJA). ≡≡≡

NAPISAO

H. BEGNA.

(PREŠTAMPANO IZ
ŠUMARSKOG LISTA)

KNJIGOTISKARA I LITOGRAFIJA
C. ALBRECHTA U ZAGREBU 1911.

1256.

Križevačka imovna općina u slovu i broju.

(Socijalno-ekonomska monografija.)

Piše B.

Prirodni pojavi skup su učinaka, koje utvrđujemo iskustvom, a tek pošto su ovi utanačeni, znanost ih raspreda u sile i faktore, a ove u snošaje elemenata — i na tom gradimo pravila.

Isto tako biva i sa socijalnim pojavima. koli u općenitosti — u državi, toli pojedinog kraja.

Već je pozitivista Comte spoznao, da, košto biva u ostaloj prirodi, imade stalnih zakona i moralnog područja, Toquille bilježi nemoć zakonodavca pred naravskim društvenim zakonima, a davno je pred njima rekao Ciceron: »Onaj, koji hoće, da raspravlja o općem dobru, treba da imade pojam te općenitosti«.

Ne ćemo ovdje duljiti sa socijološkim teorijama Gumplovića i ostalih, niti razvijati tumačenja Spencerovih o društvu, već nam je istaknuti, da se danas neda oteti ni ekonomija, a ponajpače šuma, pogotovo onih, koje su vlasnost većine pučanstva nekoga kraja, niti se ona dade svesti u racionalno gospodarenje bez obzira i veza na društvene pojave kraja i pučanstva, u čijem se teritoriju one nalaze.

Ne trebamo isticati narodno-ekonomske važnosti šuma i njihovog gospodarenja, niti ćemo naći jednog državoslóvca, narodnog ekonoma, ili šumarskog auktoriteta, koji bi po opći razvoj nekog kraja, zanjekao važnost šumskog gospodarenja.

Šume imovne općine vlasnost su pravoužitnika-Graničara, dakle većine pučanstva svog teritorija.

Može li se dakle pomisliti gospodarenje tih šuma bez obzira i bez veza na ostale socijalne prilike njenih članova, dok su ovi vezani trajnim i zajedničkim interesima, koli moralnim, toli materijalnim. Može li se govoriti o budućem gospodarenju te imovine, a da se ne ispituju dosadanje prilike i uplivi na razvitak pučanstva i gospodarenje šuma imovne općine.